

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

13 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Diaconu Iurie, Catan Liliana, Guzun Ion, Boico Victor,

a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursurile ordinare declarate de către avocatul Dumitran Ignat în numele inculpatului și de către avocatul Burlacu Silviu în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 07 iulie 2021 și sentinței Judecătoriei Cahul (sediul Central) din 13 aprilie 2021, în cauza penală în privința lui

Lebedenco Petru xxxxx, născut la xxxxx,
originar și domiciliat xxxxx

Termenul de examinare:

Prima instanță: 20.07.2020 – 13.04.2021;

Instanța de apel: 04.05.2021 – 07.07.2021;

Instanța de recurs: 09.09.2021 – 13.12.2021.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul (sediul Central) din 13 aprilie 2021, Lebedenco Petru a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 6 (șase) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 (trei) ani.

A fost admisă solicitarea procurorului Marga Viorica privind încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului, cheltuielile judiciare.

În rest, pretenția privind aplicarea măsurilor de asigurare prin aplicarea sechestrului asupra mijlocului de transport de model „Fiat Croma”, cu număr de înmatriculare xxxxx, care se află la parcare xxxxx, a fost respinsă ca neîntemeiată.

S-a încasat din contul lui Lebedenco Petru cheltuielile judiciare în cuantum de 6 778 (șase mii șapte sute șaptezeci și opt) lei, formate din costul

expertizelor judiciare dispuse și efectuate în cadrul urmăririi penale și anume: raport de expertiză judiciară nr. 205 din 02.02.2008 – 2 258 (două mii două sute cincizeci și opt) lei; raport de expertiză judiciară nr. 201911D0121 din 17.06.2019 – 320 (trei sute douăzeci) lei; raportul de expertiză judiciară nr. 778, 779 din 28.05.2020 – 4 200 (patru mii două sute) lei, în beneficiul statului.

A fost admisă parțial acțiunea civilă înaintată de succesorul părții vătămate Xxxxx și s-a încasat din contul inculpatului Lebedenco Petru în beneficiul succesorul părții vătămate Xxxxx suma de 100 000 (una sută mii) lei, cu titlu de prejudiciu moral și suma de 20 000 (douăzeci mii) lei, cu titlu de prejudiciu material.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt, că Lebedenco Petru, la data de 07 august 2017, aproximativ la ora 22:00, fiind posesor al permisului de conducere al mijlocului de transport nr. xxxxx eliberat la 16.12.2011, manifestând încrederea exagerată în sine, a condus automobilul de model „Fiat Croma”, cu număr de înmatriculare XXXXX pe drumurile publice.

Deplasându-se pe traseul Cahul-Chișinău la ieșirea din Cahul spre satul Roșu, nu a respectat prevederile pct. 45 alin. (1) lit. a), b), d), alin. (2) ale Regulamentului Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009 care obligă conducătorul de vehicul să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, iar în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului.

Acționând contrar acestor prevederi, Lebedenco Petru din imprudență a tamponat pe pietonul Xxxxx, care se deplasa pe marginea carosabilului în direcția xxxxx, provocându-i leziuni corporale grave, periculoase pentru viață, de la care ultimul a decedat în incinta Spitalului Raional.

Astfel, acțiunile inculpatului Lebedenco Petru au fost încadrate de către prima instanță în baza prevederilor art. 264 alin.(3) lit.b) Cod penal, adică *încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență decesul unei persoane.*

3. Avocatul Dumitran Ignat în numele inculpatului Lebedenco Petru, a depus apel împotriva sentinței nominalizate solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Lebedenco Pentru să fie achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

În motivarea cererii de apel a invocat că, nu este de acord cu sentința deoarece la baza soluției de condamnare, instanța a pus următoarele probe: conținutul procesului-verbal de cercetare a locului accidentului rutier din 07.08.2017, cu schiță, prin care a fost cercetat locul public; actul testului „Drager 6810” nr. 3840 din 07.08.2017; raportul de expertiză judiciară nr. 205 din 02.02.2018; raportul de expertiză judiciară nr. 201911D0121 din 17 iunie

2019; raportul de expertiză judiciară nr. 778,779 din 28.05.2020, cu planșă fotografică; ordonanța de recunoaștere și atașare a corpurilor delictive la materialele cauzei penale din 12.07.2020.

Consideră că, prima instanță, în motivarea sentinței, depășind limitele învinuirii imputate lui Lebedenco Petru, a mai indicat: *„că inculpatul nu a manifestat atenție sporită la circulație, nu a ținut permanent seama de totalitatea factorilor ce caracterizează condițiile rutiere, intensitatea și nivelul de organizare a traficului rutier de care trebuie să țină cont fiecare conducător la determinarea vitezei necesare deplasării în siguranță, nu a apreciat corect situația rutieră, în care se afla autovehiculul la momentul respectiv, nu a luat în considerație starea de lucruri în traficul rutier ce reflectă gradul de protecție a participanților la el împotriva accidentelor și consecințelor acestora, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului, contrar prevederilor pct. 3 din Regulamentul Circulației Rutiere aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 357 din 13.05.2009, care prevede că „participanții la trafic, care circulă pe drumurile publice, sunt obligați să se conforme Regulamentului Circulației Rutiere, mijloacelor de semnalizare rutieră și semnalelor folosite în circulație și prin acțiunile lor să nu cauzeze prejudicii altor participanți la trafic, să nu-i expună pericolului, precum și să nu creeze neîntemeiat obstacole circulației, care ar depăși pe acele, care sânt provocate de circumstanțe întemeiate”.*

Totodată, prima instanță a reținut prin depășirea limitelor învinuirii, că art. 32 din Legea nr. 131-XVI din 07.06.2007 privind siguranța traficului rutier, în alin. (4) stipulează, că: *„Participanții la trafic sunt obligați să manifeste un comportament, care să asigure fluenta și siguranța traficului, să nu periclitizeze siguranța unor alți participanți la trafic”, iar articolul 33 alin. (3) lit. a) din aceeași Lege, indică că „conducătorul de autovehicul este obligat a) să cunoască și să respecte Regulamentul circulației rutiere”.*

Drept urmare, Lebedenco Petru, observând pietonul și dispunând de posibilitate tehnică de evitare a accidentului de circulație, nu a redus viteza sau nu s-a oprit, în rezultat, actele cauzei confirmă cu certitudine, că la 07 august 2017 inculpatul Lebedenco Petru, contrar prevederilor art. 45 alin. (1) al Regulamentului circulației rutiere, fiind persoană fizică, din imprudență a tamponat pietonul Xxxxx, care se deplasa pe marginea carosabilului în direcția xxxxx, provocându-i leziuni corporale grave periculoase pentru viață, de la care ultimul a decedat.

Prima instanță a reținut declarațiile inculpatului Lebedenco Petru conform cărora *„La un moment dat, Xxxxx a ieșit în fața automobilului cu care se deplasa, iar el nu a reușit să frâneze, îl observase la o distanță de 4-5 metri”.* Or, deși pe tot parcursul examinării cauzei penale inculpatul Lebedenco Petru a încercat să convingă instanța de judecată, că nu este vinovat în cauzarea accidentului rutier, care a avut ca urmare decesul lui Xxxxx, totuși apreciază critic declarațiile acestuia, deoarece nu denotă adevărul și nu coincid cu declarațiile succesoriului părții vătămate, cu schema accidentului rutier din 07 august 2017, probe care redau o situație diferită de cea arătată de inculpat, fiind

dovedit, că inculpatul care l-a văzut în față pe Xxxxx la o distanță de 4-5 metri, nu avea cum să nu poată evita impactul în situația, în care se deplasa cu viteză de 60 km/h.

Nu este clar, din învinuirea adusă cât și din sentința de condamnare lui Lebedenco Petru ce a încălcat ultimul - *Regulile de securitate sau Regulile de exploatare a mijlocului de transport*.

Pornind de la prevederile art. 113 Cod penal, consideră că o astfel de învinuire, nu poate fi pusă la baza unei sentințe de condamnare. Conform art. 66 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, învinuitul, inculpatul are dreptul să știe pentru ce faptă este învinuit, adică să fie informat asupra naturii și cauzei acuzației aduse împotriva sa.

În cazul în care, persoana nu este informată corect cu privire la învinuirea înaintată, aceasta este lipsită de dreptul să-și asigure posibilitatea pregătirii și exercitării apărării, fiind afectate grav principiile generale ale procesului penal: asigurarea dreptului la apărare (art. 17 Cod de procedură penală) și contradictorialității în procesul penal (art. 24 Cod de procedură penală).

Ordonanța de punere sub învinuire, în sensul art. 281 Cod de procedură penală, este actul prin care, după examinarea raportului organului de urmărire penală și a materialului cauzei, procurorul, considerând, că probele acumulate sunt concludente și suficiente, pune sub învinuire persoana trasă la răspunderea penală. Acest act procedural trebuie să cuprindă, printre altele, și formularea învinuirii cu indicarea datei, locului, mijloacelor și modului de săvârșire a infracțiunii și consecințele ei, caracterul vinei, motivelor și semnelor calificative pentru încadrarea juridică a faptei.

Rechizitoriul, în sensul art. 297 Cod de procedură penală, este actul de sesizare a instanței de judecată, care se întocmește după prezentarea materialelor de urmărire penală. Având în vedere importanța pe care o prezintă în procesul penal acest act procedural, legea acordă o atenție deosebită conținutului și formei acestuia sub aspectul formulării învinuirii în privința inculpatului, deoarece prin rechizitoriul, în principiu, se înțelege notificarea oficială emisă de procuror prin care se impută persoanei săvârșirea unei infracțiuni, fapt care atrage repercusiuni importante asupra drepturilor procesuale prevăzute de lege.

Rigurozitatea dispozițiilor legale privind sesizarea instanței, impune ca învinuirea să fie clară, concretă și previzibilă, deoarece instanța de judecată, are obligația să se pronunțe asupra faptei reținute în sarcina inculpatului în limitele determinate prin rechizitoriu.

Astfel, rezultă, că instanța de judecată este valabil sesizată și respectiv, este în drept să judece cauza, cu condiția, că ordonanța de punere sub învinuire și rechizitoriul, să cuprindă, printre altele, informații despre fapta incriminată persoanei în privința căreia s-a efectuat urmărirea penală, adică formularea învinuirii cu indicarea datei, locului, mijloacelor și modului de săvârșire a infracțiunii și consecințele ei, caracterul vinovăției, motivelor și semnelor calificative pentru încadrarea juridică a faptei.

În conformitate cu prevederile stipulate în art. 296-297 Cod de procedură penală, rechizitoriul constituie actul de sesizare al instanței de judecată.

Conform art. 251 Cod de procedură penală, una din încălcările care atrag nulitatea actelor procedurale, este încălcarea prevederilor legale referitoare la sesizarea instanței. Astfel, neîndeplinirea condițiilor prevăzute de lege cu privire la forma și conținutul rechizitoriului, echivalează cu încălcarea prevederilor legale referitoare la sesizarea instanței, încălcare, care potrivit art. 251 alin. (3) Cod de procedură penală, atrage nulitatea absolută a actului procedural, adică, nu se înlătură în nici un mod.

Această concluzie se coroborează cu prevederile stipulate în art. 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor și a Libertăților Fundamentale ale Omului, precum și cu jurisprudența CEDO.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în cauza *Prince Hans-Adam II de Liechtenstein c/Allemagne din 12.07.2001*, menționează, că: „... statele semnatare și-au asumat obligații de natură să asigure ca drepturile garantate de Convenție, să fie concrete și efective, nu teoretice și iluzorii, iar cele cuprinse în art. 6 au tocmai acest scop: eficacitatea dreptului la un proces echitabil, impunându-se statelor o obligație de rezultat: adoptarea în ordinea juridică internă a măsurilor corespunzătoare și a mijloacelor necesare - realizării acestei obligații”.

Art.6 paragraful 1, citit în conjuncția art.6 paragraful 3 lit. a) din Convenție, a introdus în ordinea de drept națională garanții de procedură, stipulând, că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil de către o instanță, care trebuie să hotărască asupra temeiniciei oricărei acuzații îndreptate împotriva sa, iar orice acuzat are dreptul, în special, să fie informat asupra naturii și cauzei acuzației aduse împotriva sa.

Prin urmare, art. 6 din Convenție, are o relevanță decisivă asupra jurisprudenței, creând un adevărat model universal de proces echitabil în jurul noțiunilor de punere sub învinuire a persoanei și judecarea cauzei în limitele învinuirii formulate de procuror. Norma respectivă garantează temeinicia acuzației în materie penală, adică notificarea oficială, ce emană de la autoritate competentă a învinuirii de a fi comis o infracțiune, îndreptate împotriva unei persoane. Ea degajă principiul, potrivit căruia, acuzatul nu poate contribui la propria sa incriminare, adică contestațiile privind ilegalitatea actelor procedurale emise în cadrul procesului penal nu pot fi interpretate și aplicate în sprijinul învinuirii.

Dispoziții analogice sunt cuprinse în art. 8 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, în art. 20 din Constituție și art. 19 din Codul de procedură penală. În cauza *Adrian Constantin vs România, prin hotărârea din 12.04.2011*, Înalta Curte de la Strasbourg subliniază rolul fundamental pe care îl are rechizitoriul, ca act de acuzare, reamintind faptul, că „... paragraful 3 al art.6 din Convenție, recunoaște dreptul acuzatului de a fi informat oficial nu numai cu privire la învinuirile ce i se aduc, ci și cu privire la încadrarea juridică a faptelor

sale. Informarea precisă și completă, reprezintă o condiție esențială pentru a se asigura echitatea procedurilor.

Astfel, faptele imputate inculpatului Lebedenco Petru, sunt insuficient descrise, sunt imprecise și nu sunt circumstanțiate ca mod de operare. Acțiunile, care ar fi trebuit să stea la baza învinuirii, nu sunt determinate cu suficientă precizie printr-o modalitate clară și concretă de săvârșire a faptelor infracționale și o fixare riguroasă a coordonatelor spațio-temporale.

Una din atribuțiile esențiale ale procurorului potrivit separației funcționale a autorităților judiciare, este de a formula o învinuire clară, precisă și riguroasă, cu indicarea informației obiective și complete despre fapta incriminată inculpatului.

O astfel de situație, de translare a responsabilităților judiciare, este inacceptabilă de vreme ce învinuirea nu este redată explicit în rechizitoriu, din perspectiva capacităților de a produce consecințe juridice corespunzătoare.

În teza nulității referitoare la sesizarea instanței, sancțiunea ce urmează nu este una relativă, fiind concepută de legiuitor ca absolută. „*De lege lata*” această concepție a legiuitorului este reflectată în art. 251 Cod de procedură penală coroborat cu art. 296-297 Cod de procedură penală, potrivit căreia nulitatea rechizitoriului ca act procedural ce semnifică sesizarea instanței, nu este o excepție, ci o sancțiune procedurală, care intervine în cazul încălcării prevederilor legale care reglementează desfășurarea procesului penal.

Susține că, în limitele configurate prin dispozițiile art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii, iar conform art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în privința persoanelor puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu.

Simpla mențiune, în expresii generale, privind săvârșirea unei anumite fapte criminale fără invocarea concretă și precisă a circumstanțelor cauzei și consecințelor infracționale, nu corespunde cerințelor legii. Rechizitoriul constituie fundamentul pe care se sprijină judecata, de aceea instanța trebuia să dea o apreciere încălcărilor referitoare la sesizarea instanței”.

Consideră apărarea, că instanța a constatat fapte, care nu sunt indicate în rechizitoriu, depășind în mod vădit limitele învinuirii aduse lui Lebedenco Petru.

Așadar, în rechizitoriu, cât și în ordonanța de punere sub învinuire a lui Lebedenco Petru, nu i se incriminează, că ultimul ar fi încălcat prevederile pct. 3 din Regulamentul Circulației Rutiere aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 357 din 13.05.2009, care prevede că „participanții la trafic, care circulă pe drumurile publice, sunt obligați să se conforme Regulamentului Circulației Rutiere, mijloacelor de semnalizare rutieră și semnalelor folosite în circulație și prin acțiunile lor să nu cauzeze prejudicii altor participanți la trafic, să nu-i expună pericolului, precum și să nu creeze neîntemeiat obstacole circulației, care ar depăși pe acele, care sunt provocate de circumstanțe întemeiate” și

art. 32 din Legea nr. 131-XVI din 07.06.2007 privind siguranța traficului rutier, în alin. (4) stipulează, că: „Participantii la trafic sunt obligați să manifeste un comportament, care să asigure fluenta și siguranța traficului, să nu pericliteze siguranța unor alți participanți la trafic”, iar articolul 33 alin. (3) lit. a) din aceeași Lege, indică că „conducătorul de autovehicul este obligat a) să cunoască și să respecte Regulamentul circulației rutiere”.

Menționează că, instanța a încălcat prevederile art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, a preluat rolul activ al procurorului și a pronunțat intenționat o sentință de condamnare ilegală. Atât practică judiciară cât și în comentariul la Codul penal referitor la infracțiunea prevăzută de art. 264 Cod penal, indică că: la rezolvarea problemei privind existența sau lipsa legăturii de cauzalitate, urmează să se țină cont de perioada dintre apariția pericolului și momentul survenirii consecințelor.

În acest sens, este de menționat, că în cazul în care conducătorul mijlocului de transport, în timpul deplasării, observând pericolul, a încercat să-l evite, însă nu a avut posibilitatea tehnică să reacționeze, provocând urmarea prejudiciabilă, răspunderea penală a acestuia se exclude, dacă starea de pericol a fost cauzată de alt participant la trafic. Posibilitatea sau imposibilitatea acestuia de a reacționa, se stabilește în urma unei expertize complexe tehnice și psihologice.

La acest capitol, instanța a preluat atribuțiile unor experți, indicând că: drept urmare, Lebedenco Petru, observând pietonul și dispunând de posibilitate tehnică de evitare a accidentului de circulație, nu a redus viteza sau nu s-a oprit, în rezultat, actele cauzei confirmă cu certitudine, că la 07 august 2017, inculpatul Lebedenco Petru, contrar prevederilor art. 45 alin. (1) al Regulamentului circulației rutiere, fiind persoană fizică, din imprudență a tamponat pietonul Xxxxx, care se deplasa pe marginea carosabilului în direcția xxxxx, provocându-i leziuni corporale grave periculoase pentru viață, de la care ultimul a decedat. Tot instanța a mai indicat, că inculpatul nu avea cum să nu poată evita impactul.

Apărarea invocă că nu este clar din care calcule instanța a putut să constate, că Lebedenco Petru a avut posibilitatea de a evita accidentul. Conducătorului mijlocului de transport, care nu a încălcat nici o regulă de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport, nu i se poate imputa nepreîntâmpinarea consecințelor situației de accident, care a fost provocat de fapta victimei sau a altor participanți la trafic. Dacă calculul persoanei este întemeiat, însă circumstanțele neprevăzute sau neexecutarea obligațiilor de către alte persoane au condiționat aceste consecințe, atunci nici ele, nici faptele care le-au provocat, nu-i pot fi imputate.

Așadar, la materialele cauzei penale sunt indicațiile procurorului, care conducea urmărirea penală la acel moment pe cauza penală dată, în care se menționează, că: studiind materiale cauzei penale date a relevat faptul, că urmărirea penală este efectuată nu sub toate aspectele, complet și obiectiv. Este necesară efectuarea acțiunilor de urmărire penală și anume: de a efectua un

experiment, reieșind din declarațiile învinuitului, că la întâmpinare era un automobil de model Jeep, pentru stabilirea vizibilității.

Reține că, în instanța de judecată procurorul Marga Viorica a declarat instanței, că după ce a primit în procedură dosarul penal a considerat inutil de a mai petrece experimentul și efectuarea expertizei, deoarece probele acumulate sunt suficiente pentru a trimite cauza în instanța de judecată.

Avocatul consideră că, instanța de judecată incorect a interpretat schema accidentului rutier, indicând că tamponarea a avut loc la o distanță de 0,5 metri de la acostament, însă dacă de analizat mai amănunțit se vede, că tamponarea a avut loc la o distanță de 1,70 m de la acostament, distanța dată se confirmă și prin deteriorările capotei de la automobil (a vedea planșa fotografică, imaginea 1).

Tot din conținutul schemei se constată, că conducătorul auto la momentul impactului nu a reacționat în nici un mod (frânare, schimbare de direcție), fapt ce ne vorbește despre faptul, că versiunea inculpatului este una corectă, că pietonul brusc a schimbat direcția spre mijlocul drumului. Apariția pietonului pe neașteptate în fața automobilului, a făcut imposibil evitarea impactului.

Urma de frânare, derapare a unei roți a automobilului a apărut după ciocnire la o distanță de 48 metri datorită faptului, că parbrizul automobilului (sticla) s-a spart și bucăți de sticlă (a vedea planșa fotografică imaginea 2) f.d.120 a căzut peste fața conducătorului și pe o perioadă mică de timp nu a putut reacționa adecvat situației create.

Versiunea inculpatului nu a fost combătută prin alte probe pertinente, concludente și util administrate. Nici organul de urmărire penală nici instanța de judecată nu a analizat detaliat circumstanțele indicate în Raportul de expertiză judiciară nr.201911D0121 din 17 iunie 2019, potrivit căruia: luând în considerație localizarea leziunilor și fracturilor directe a coastelor din dreapta, persoana se afla în raport cu unitatea de transport cu suprafața dreaptă a corpului (f.d.106-109).

Deși instanța a considerat întemeiată concluzia expertului, urma să dea o analiză ultimei în coraport cu declarațiile inculpatului.

Organul de urmărire penală cât și instanța de judecată nu au dat răspuns la întrebarea: - cum s-ar fi putut produce accidentul dacă pietonul se afla la momentul impactului în raport cu mijlocul de transport cu suprafața dreaptă, dar nu cu spatele cum se indică în învinuire.

Faptul, că ciocnirea a avut loc cu suprafața dreaptă a corpului, încă o dată confirmă versiunea inculpatului că pietonul brusc și-a schimbat direcția din mers, deoarece în cazul când pietonul nu ar fi schimbat direcția, ciocnirea ar fi avut loc cu spatele.

Instanța de judecată nu a combătut declarațiile inculpatului referitor la faptul, că pietonul aflându-se pe traseu fiind participant la trafic, avea căști la urechi unite la telefon, fapt ce esențial a micșorat atenția și reacția pietonului la ce se petrece în jur.

Afirmațiile instanței precum, că versiunea inculpatului, că pietonul avea căști unite la telefon este incorectă, deoarece după impact nu se auzea muzică în căști, este una greșită deoarece conform procesului-verbal de cercetare la fața locului, căștile și telefonul mobil deteriorat se aflau în locuri diferite, având așa circumstanțe este evident, că muzică în căști nu avea de unde să se audă.

Așadar, organul de urmărire penală, având date suficiente de a petrece un experiment referitor la vizibilitate și posibilitatea reală de a numi o expertiză tehnică complexă și psihologică pentru a combate versiunea inculpatului nu au înfăptuit, considerând că sunt suficiente probe, a remis cauza penală în instanța de judecată.

La rândul său, instanța de judecată, examinând cauza penală a preluat atribuțiile experților și a constatat, că conducătorul automobilului a avut posibilitatea de a evita impactul.

4. Avocatul Burlacu Silviu în numele inculpatului Lebedenco Petru, de asemenea a depus apel împotriva sentinței solicitând casarea acesteia, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri, prin care să se dispună achitarea inculpatului Lebedenco Petru de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, conform prevederilor art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

În argumentarea apelului a invocat, că în sentința pronunțată instanța de judecată denaturat a interpretat probele și nici măcar nu a examinat în careva mod argumentele înaintate de partea apărării admitând apriori argumentele părții acuzării.

Consideră de asemenea, că la stabilirea pedepsei instanța de judecată nu a apreciat la justa valoare probele și versiunea înaintată de partea apărării.

Prima instanță nu a apreciat just și nici nu a evoluat în nici un fel declarațiile învinuitului, mai mult, instanța doar a afirmat în textul sentinței contestate precum că le apreciază critic, fără a se expune care anume situații/circumstanțe sunt apreciate de instanță ca fiind critice și de ce.

Dacă potrivit materialelor urmăririi penale se indică că impactul a avut loc pe direcția de deplasare dinspre orașul Cahul spre Chișinău, totodată se menționează că victima de asemenea se deplasa spre școală, adică pe aceeași direcție de deplasare.

Automobilul pe carosabil se deplasează pe partea dreaptă, pietonul se pretinde că de asemenea se deplasa pe partea dreaptă cum și a explicat instanța adoptând decizia de condamnare, că impactul a avut în partea dreaptă a corpului victimei.

Anume acest aspect urma a fi constatat dacă în cadrul urmăririi penale se admitea cererea apărării de efectuarea a experimentului, or în cazul în care impactul ar fi avut loc în circumstanțele pretins constatate de instanță, pe victimă primele răni/leziuni urmau să fie amplasate fie din spate fie din partea stângă și nici într-un caz pe partea dreaptă, cum reiese în materialele urmăririi penale.

Unica posibilitate logică pe care o susține și o invocă apărarea este aceea că victima la momentul impactului se afla poziționată în raport cu automobilul de model „Fiat Croma”, cu număr de înmatriculare XXXXX, cu partea dreaptă, adică versiunea înaintată de inculpat, precum că în momentul impactului victima traversa neregulamentar strada, urma cel puțin a fi examinată și explicată/exclusă, de instanță la adoptarea sentinței de condamnare.

Apărarea nu neagă faptul producerii impactului, dar invocă lipsa laturii subiective și obiective în circumstanțele descrise în materialele urmăririi penale.

Astfel, vinovăția persoanei în săvârșirea faptei se consideră dovedită numai în cazul când instanța de judecată, călăuzindu-se de principiul prezumției nevinovăției, cercetând nemijlocit toate probele prezentate, a stabilit fapta incriminată de lege ca infracțiune, iar îndoielile care nu pot fi înlăturate, fiind interpretate în favoarea inculpatului.

Vinovăția persoanei se stabilește în cadrul unui proces cu respectarea garanțiilor procesuale, deoarece simpla învinuire nu înseamnă și stabilirea vinovăției. Sarcina probațiunii aparține părții acuzării.

Legea procesual-penală stabilește că răsturnarea prezumției nevinovăției sau concluziile despre vinovăția persoanei despre săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Totodată, Curtea Europeană a drepturilor omului, în jurisprudența sa, statuează că, principiul prezumției nevinovăției impune, între altele, ca, în îndeplinirea funcțiilor lor, membrii completului de judecată să nu pornească de la ideea preconcepută că inculpatul a săvârșit fapta incriminată; sarcina probei revine acuzării și orice îndoială este în avantajul persoanei acuzate.

Menționează că, instanța urma să rețină că regulile de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport, sunt stabilite în Regulamentul Circulației Rutiere, aprobat prin hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.357 din 13 mai 2009. Totodată instanța urma să rețină că articolul 32 din Legea nr.131-XVI din 07 iunie 2007 privind siguranța traficului rutier, în alin. (4) stipulează că, participanții la trafic sunt obligați să manifeste un comportament care să asigure fluenta și siguranța traficului, să nu pericliteze siguranța unor alți participanți la trafic”, iar art. 33 alin. (3) lit. a) din aceeași Lege, indică că conducătorul de autovehicule este obligat a) să cunoască și să respecte Regulamentul circulației rutiere”.

Astfel, inclusiv victima era participant la traficul rutier, în momentul impactului și urma de asemenea să se supună anumitor reguli de circulație pe care, analizând materialele concluzionează că victima le-a încălcat.

Aprecierile instanței aferent faptului că, inculpatul ar fi încălcat prevederile art.45 alin. (1) al Regulamentului circulației rutiere, adică fiind persoană fizică, din imprudență a tamponat pietonul Xxxxx care se deplasa pe marginea carosabilului în direcția xxxxx, provocându-i leziuni corporale grave periculoase pentru viață, de la care ultimul a decedat, sunt neîntemeiate, or,

dacă erau circumstanțele după cum le-a descris instanța vătămarile urmau a fi amplasate fie din spate fie din stânga și nici cum din dreapta.

Analizând probele acumulate în cadrul urmăririi penale reiterează că conform schemei accidentului rutier, locul tamponării pietonului a avut loc pe banda de deplasare din xxxxx pe traseul R-34, la intersecția cu R-34.1 în imediată apropiere cu acostamentul la o distanță de numai 0,5 metri. Pe suprafața carosabilului, nu au fost identificate careva urme de anvelope, doar o singură urmă de frânare din partea dreaptă a automobilului cu o lungime de 25,10 metri. Automobilul implicat în accidentul rutier de model „Fiat Croma”, cu număr de înmatriculare XXXXX, se afla cu spatele spre locul ciocnirii la o distanță de 73.10 metri, iar față de traseul R-34.1 se afla perpendicular.

Astfel, apărarea invocă următoarele: automobilul inculpatului se deplasa pe partea dreaptă a carosabilului, tot acolo, la o distanță de doar 0,5 m de acostament se afla victima întoarsă cu partea dreaptă a sa față de automobil. Cu regret, dar apărarea este nevoită să presupună că victima a încercat să traverseze neregulamentar strada de pe partea stângă a drumului spre dreapta drumului sau a întreprins alte acțiuni posibil, văzând automobilul inculpatului a grăbit pasul și aproape fiind de acostament, a fost tamponat. Prin urmare versiunea inculpatului despre evoluția evenimentelor cel puțin urma a fi examinată.

Un alt argument și probă în susținerea poziției apărării ar fi și raportul de expertiză judiciară nr. 205 din 02.02.2018, potrivit căreia decesul lui Xxxxx, xxxxx, a survenit în rezultatul traumei asociate a capului și toracelui, soldate cu șoc traumatic manifestat prin hemoperitoneu (2,5 litri de sânge în cavitatea abdominală), ce se confirmă prin datele necropsiei. La examinarea medico-legală a cadavrului s-a depistat traumă cranio-cerebrală închisă. Excoriație masivă și plagă contuză pe nas. Plagă contuză pe cap din dreapta. Hemoragii în țesuturile moi bilateral. Hemoragii subarahnoidiene difuze bilaterale. Traumă toracică închisă. Fracturi directe a coastelor 2-10 din dreapta (locul impactului, lovitura mai puternică fracturate 8 coase) cu hemoragii în țesuturile moi adiacente. Hemotorace pe dreapta. Rupturi și focare de contuzii a pulmonului drept. Fractura sternului. Fracturi indirecte a coastelor 2-8 din stânga, fractura indirectă mai slabă doar 6 coaste, fractura cominutivă a coastei 1 din stânga, fractura directă a coastei 12 din stânga, cu hemoragii în țesuturile moi adiacente. Excoriație pe torace. Excoriații pe ambele coapse. Ruptura aortei abdominale. Hemiperitoneu (2,5 litri). Toate leziunile menționate în subpunctele 2.1-2.3 au fost produse la acțiunea traumatică cu obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, au legătură cauzală directă cu decesul, prezintă pericol pentru viață și se califică ca vătămare gravă. Conform cercetării toxicologice, în sângele cadavrului alcool etilic nu s-a depistat.

Reieșind din cele menționate, consideră apărarea că instanța de judecată urma să ia în calcul că latura subiectivă la prezenta infracțiune se caracterizează prin intenție sau imprudență față de fapta prejudiciabilă și numai prin

imprudență față de urmările prejudiciabile. Situație care nu a fost constatată reieșind din circumstanțele descrise supra.

Aprecierea instanței de fond a declarațiilor succesoriului părții vătămate sunt arbitrare, or aceasta nu a comunicat careva circumstanțe pertinente cauzei, cele relatate de ea aferent timpului producerii accidentului în coraport cu un oarecare sunet la telefonul victimei, la care ar fi răspuns un polițist nu conțin careva substrat probatoriu.

Raportul de expertiză citat de instanță, probează de fapt, nevinovăția inculpatului și cauza decesului, situație pe care apărarea nu o neagă sau contestă.

Apărarea invocă că sunt neclare și bizare concluziile instanței potrivit cărora *„după ciocnirea pietonului, automobilul implicat în ciocnire a stopat la o distanță de 73,10 metri, or această distanță demonstrează faptul că inculpatul Lebedenco Petru nu se deplasa cu o viteză regulamentară pe porțiunea de drum indicată, ceea ce constituie din nou o abatere de la Regulamentul circulației rutiere”*.

Concluzionează că, distanța între locul impactului și locul de staționare a automobilului nu probează viteza, nefiind stabilite urme de frânare caracteristice, apărarea insistă că automobilul se afla la o distanță de 73 de metri, or după impact inculpatul conștientizând producerea impactului aflându-se sub stres emoțional putea pur și simplu să nu fi apăsat pe frână, automobilul oprindu-se singur.

Cu referire la alegațiile instanței de judecată în contextul stabilirii cuantumului prejudiciului moral, referitor la aceea că *„inculpatul nu s-a apropiat nici măcar să-și ceară scuze și indiferența membrilor familiei inculpatului”*, or potrivit declarațiilor succesoriului părții vătămate, Xxxxx, *„după aceasta tragedie o singură dată s-a întâlnit cu mama inculpatului la „Andys Pizza” și a fost întrebată cum se simte, ea i-a răspuns cum s-ar simți dacă va deceda copilul ei, apoi a plecat”* nu sunt relevante, instanța căzând în plasa emoțiilor.

Aferent lipsei de regret în pledoaria inculpatului, de asemenea cataloghează alegațiile instanței ca neîntemeiate, or inculpatul putea să simtă regret pentru situația creată și nici de cum să se simtă vinovat pentru fapta care i se incriminează. Mai mult, însăși condamnarea lui Lebedenco Petru ar trebui să fie deja o satisfacție echitabilă pentru partea vătămată.

Un alt aspect, de asemenea pe care apărarea îl contestă este modalitatea aleasă de instanță la aprecierea cheltuielilor suportate de succesoriul părții vătămate, deși apărarea nu contestă sumele invocate, este contestată doar modalitatea de apreciere a instanței, or partea care a suportat anumite prejudicii urmează să le probeze. Or conform art. 387 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă, o dată cu sentința de condamnare, instanța de judecată, apreciind dacă sînt dovedite temeiurile și mărimea pagubei cerute de partea civilă, admite acțiunea civilă, în tot sau în parte, ori o respinge.

În cazuri excepționale cînd, pentru a stabili exact suma despăgubirilor cuvenite părții civile, ar trebui amînată judecarea cauzei, instanța poate să admită, în principiu, acțiunea civilă, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanța civilă.

Or, la speță, succesorul părții vătămate nu a prezentat careva probe aferent cheltuielilor suportate, deși reiterează că apărarea nu contestă sumele, se contestă modalitatea de apreciere a instanței, adică aprecierea instanței precum că suma „este rezonabilă” nu are substrat legal. Astfel, instanța nici cum nu a evaluat și apreciat probele citate supra.

De asemenea, instanța nu s-a expus aferent criticilor invocate de partea apărării pe marginea probelor prezentate de acuzare ceea ce generează supoziția solicitantului că argumentele acestuia nici nu au fost apreciate. În astfel de condiții, petiționarul nu a putut să-și facă auzită vocea de o manieră efectivă în procesul urmăririi penale, ceea ce contravine principiului legalității și accesului liber la justiție.

În urma cercetării judecătorești instanța urma să constate cu certitudine faptul lipsei în acțiunile lui Lebedenco Petru a elementelor infracțiunii imputate prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal.

Menționează că pe parcursul procesului penal drepturile procesuale ale inculpatului nu au fost respectate, acțiunile de urmărire penală s-au efectuat cu încălcarea prevederilor legislației în vigoare, precum și cu încălcarea normelor internaționale și practica Curții.

5. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 07 iulie 2021 au fost admise apelurile, casată parțial sentința în latura civilă privind încasarea prejudiciului material cu pronunțarea în această parte a unei hotărîri noi, prin care s-a admis în principiu acțiunea civilă înaintată de succesorul părții vătămate Xxxxx privind încasarea prejudiciului material, urmînd ca asupra cuantumului prejudiciului material să se expună instanța de judecată în ordinea procedurii civile.

În rest sentința a fost menținută.

5.1. Deși, inculpatul Lebedenco Piotr nu și-a recunoscut vinovăția potrivit învinuirii formulate, din examinarea probelor directe și indirecte administrate în cauza penală, instanța de apel a constatat că, inculpatul a adoptat poziția negării infracțiunii săvârșite, deși și-a dat perfect seama de actele pe care le-a comis, de gravitatea acestora și penalitatea lor, privind comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal.

În opinia instanței de apel vinovăția inculpatului Lebedenco Piotr în comiterea faptei imputate se demonstrează prin următoarele probe:

- declarațiile succesorului părții vătămate Xxxxx (f.d. 191-192, vol.I);
- procesul-verbal de autosesizare din 08 august 2017 (f.d.3);
- procesul-verbal de cercetare a locului accidentului rutier din 07 august 2017 (f.d. 6-7) cu schiță, potrivit căruia a fost cercetat locul public și anume traseul Cahul-Chișinău la ieșirea din xxxxx unde s-a produs accidentul. În urma cercetării de la fața locului a fost ridicat un telefon mobil de model „Samsung”

deteriorat, o pereche de căști cu fier, o secvență de piesă din fața automobilului și mijlocul de transport de model „Fiat Croma”, cu număr de înmatriculare XXXXX;

- Actul testului „Drager 6810” nr. 3840 din 07.08.2017, ora 22:33 eliberat pe numele Lebedenco Petru prin care se confirmă că, acesta nu era în stare de ebrietate (f.d. 9);

- Raportul de expertiză judiciară nr. 205 din 02.02.2018 (f.d. 69-71), potrivit căreia decesul lui Xxxxx, xxxxx, a survenit în rezultatul traumei asociate a capului și toracelui, soldate cu șoc traumatic manifestat prin hemoperitoneu (2,5 litri de sânge în cavitatea abdominală), ce se confirmă prin datele necropsiei. La examinarea medico-legală a cadavrului s-a depistat traumă cranio-cerebrală închisă. Excoriație masivă și plagă contuză pe nas. Plagă contuză pe cap din dreapta. Hemoragii în țesuturile moi bilateral. Hemoragii subarahnoidiene difuze bilaterale. Traumă toracică închisă. Fracturi costale directe a coastelor 2-10 din dreapta, cu hemoragii în țesuturile moi adiacente. Hemotorace pe dreapta. Rupturi și focare de contuzii pulmonului drept. Fractura sternului. Fracturi indirecte a coastelor 2-8 din stânga, fractura cominutivă a coastei 1 din stânga, fractura directă a coastei 12 din stânga, cu hemoragii în țesuturile moi adiacente. Excoriație pe torace. Excoriații pe ambele coapse. Ruptura aortei abdominale. Hemiperitoneu (2,5 litri). Toate leziunile menționate în subpunctele 2.1-2.3 au fost produse la acțiunea traumatică cu obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, au legătură cauzală directă cu decesul, prezintă pericol pentru viață și se califică ca vătămare gravă. Conform cercetării toxicologice, în sângele cadavrului alcool etilic nu s-a depistat;

- Raportul de expertiză judiciară nr. 201911D0121 din 17 iunie 2019 (f.d. 106-109, vol.I), în concluzia căruia se atestă că, luând în considerație localizarea leziunilor și fracturilor directe a coastelor din dreapta, persoana se afla în raport cu unitatea de transport cu suprafața dreaptă a corpului;

- Raportul de expertiză judiciară nr. 778, 779 din 28 mai 2020 (f.d.117-120, vol.I), cu planșă fotografică potrivit căruia înainte de accidentul rutier dat sistemul de frânare și sistemul de direcție ale automobilului de model „Fiat Croma” cu numerele de înmatriculare XXXXX, s-au aflat în stare funcțională și nu au avut defecte tehnice care ar fi putut influența la conducerea automobilului;

- Ordonanța de recunoaștere și atașare a corpurilor delict la materialele cauzei penale din 12.07.2020 prin care la materialele cauzei penale a fost anexat corpul delict - mijlocul de transport de model „Fiat Croma”, cu număr de înmatriculare XXXXX, fiind dispusă păstrarea acestuia la parcare xxxxx cu plată, amplasată în xxxxx (f.d.125).

Analizând probele enunțate în ansamblu, prin prisma prevederilor art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere a pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, instanța de apel a ajuns la concluzia că, prima instanță corect a stabilit starea de fapt și de drept, circumstanțele cauzei și întemeiat a ajuns la concluzia că acțiunile inculpatului Lebedenco Petru se

încadrează în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal: *încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență decesul unei persoane.*

Prin urmare instanța de apel a respins argumentul inculpatului Lebedenco Petru precum că, Xxxxx a ieșit în fața automobilului cu care se deplasa, iar el nu a reușit să frâneze, îl observase doar la o distanță de 4-5 metri.

Or, reieșind din raportul de expertiză judiciară nr. 205 din 02.02.2018 (f.d.69-71), decesul lui Xxxxx, xxxxx, a survenit în rezultatul traumei asociate a capului și toracelui, soldate cu șoc traumatic manifestat prin hemoperitoneu (2,5 litri de sânge în cavitatea abdominală), ce se confirmă prin datele necropsiei. La examinarea medico-legală a cadavrului s-a depistat traumă cranio-cerebrală închisă. Excoriație masivă și plagă contuză pe nas. Plagă contuză pe cap din dreapta. Hemoragii în țesuturile moi bilateral. Hemoragii subarahnoidiene difuze bilaterale. Traumă toracică închisă. Fracturi costale directe a coastelor 2-10 din dreapta, cu hemoragii în țesuturile moi adiacente. Hemotorace pe dreapta. Rupturi și focare de contuzii pulmonului drept. Fractura sternului. Fracturi indirecte a coastelor 2-8 din stânga, fractura cominutivă a coastei 1 din stânga, fractura directă a coastei 12 din stânga, cu hemoragii în țesuturile moi adiacente. Excoriație pe torace. Excoriații pe ambele coapse. Ruptura aortei abdominale. Hemiperitoneu (2,5 litri). Toate leziunile menționate în subpunctele 2.1-2.3 au fost produse la acțiunea traumatică cu obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, au legătură cauzală directă cu decesul, prezintă pericol pentru viață și se califică ca vătămare gravă. Conform cercetării toxicologice, în sângele cadavrului alcool etilic nu s-a depistat; raportul de expertiză judiciară nr.201911D0121 din 17 iunie 2019 (f.d.106-109,vol.I), în concluzia căruia se atestă că, luând în considerație localizarea leziunilor și fracturilor directe a coastelor din dreapta, persoana se afla în raport cu unitatea de transport cu suprafața dreaptă a corpului; raportul de expertiză judiciară nr. 778, 779 din 28 mai 2020 (f.d.117-120,vol.I), cu planșă fotografică potrivit căruia înainte de accidentul rutier dat sistemul de frânare și sistemul de direcție ale automobilului de model „Fiat Croma” cu numerele de înmatriculare XXXXX, s-au aflat în stare funcțională și nu au avut defecte tehnice care ar fi putut influența la conducerea automobilului, nu se confirmă versiunea inculpatului.

Astfel, cu certitudine s-a demonstrat faptul că, Lebedenco Petru, la data de 07 august 2017, aproximativ la ora 22:00, fiind posesor al permisului de conduce a mijlocului de transport nr. xxxxx eliberat la 16.12.2011, manifestând încrederea exagerată în sine, a condus automobilul de model „Fiat Croma”, cu număr de înmatriculare XXXXX pe drumurile publice. Deplasându-se pe traseul Cahul-Chișinău la ieșirea din xxxxx, nu a respectat prevederile pct. 45 alin. (1) lit. a), b), d), alin. (2) ale Regulamentului Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009 care obligă conducătorul de vehicul să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, iar în

cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului. Acționând contrar acestor prevederi, Lebedenco Petru din imprudență a tamponat pe pietonul Xxxxx, care se deplasa pe marginea carosabilului în direcția xxxxx, provocându-i leziuni corporale grave, periculoase pentru viață, de la care ultimul a decedat în incinta Spitalului Raional.

Instanța de apel a respins ca neîntemeiată afirmația expusă în cererea de apel de către avocatul Dumitran Ignat, precum că prima instanță a depășit limitele învinuirii imputate lui Lebedenco Petru, or reieșind din rechizitoriu și fapta reținută de prima instanță, ultima *a constatat învinuirea încriminată în limitele învinuirii înaintate, or, motivarea sentinței nu reprezintă modificarea acuzației aduse învinuitului.*

În opinia instanței de apel, nu constituie temei de casare a sentinței, argumentul invocat în cererea de apel de avocatul Dumitran Ignat precum că, faptele imputate lui Lebedenco Petru, sunt insuficient descrise, sunt imprecise și nu sunt circumstanțiate ca mod de operare, acțiunile care ar trebui să stea la baza învinuirii, nu sunt determinate cu suficientă precizie printr-o modalitate clară și concretă de săvârșire a faptelor infracționale și o fixare riguroasă a coordonatelor spațio-temporale, pe rațiunile sus indicate.

Cu referire la invocarea avocatului din apel că ordonanța de punere sub învinuire și rechizitoriul nu corespund rigorilor prevăzute de art. 281 și art. 297 Cod de procedură penală, deoarece nu corespund formei și conținutului, respectiv au fost încălcate prevederile art. 251 alin. (3) Cod de procedură penală, ceea ce atrage nulitatea absolută a actului procedural, *instanța de apel a constatat că nu există nici o plângere depusă împotriva Ordonanței de punere sub învinuire a lui Lebedenco Petru și împotriva rechizitoriului din partea părții apărării și din partea inculpatului, respectiv în mod tacit au acceptat conținutul și forma acestuia.*

Cu referire la argumentele invocate de avocatul Dumitran Ignat în cererea de apel precum că, instanța a constatat fapte, care nu sunt indicate în rechizitoriu, depășind în mod vădit limitele învinuirii aduse lui Lebedenco Petru, și anume în rechizitoriu cât și în ordonanța de punere sub învinuire inculpatului nu i se încriminează că, ultimul ar fi încălcat prevederile pct. 3 din Regulamentul Circulației Rutiere și art. 32 din Legea nr. 131-XVI din 07 iunie 2007 privind siguranța traficului rutier, instanța de apel a notat că prima instanță nici nu a reținut în acțiunile inculpatului Lebedenco Petru aceste fapte, faptul argumentării poziției adoptate de către instanța de fond prin prisma pct. 3 din Regulamentul Circulației Rutiere și art. 32 din Legea nr.131-XVI din 07 iunie 2007 privind siguranța traficului rutier, *nu constituie depășirea limitelor învinuirii.*

În opinia instanței de apel este declarativă și concluzia expusă în cererea de apel precum că, instanța de fond a preluat rolul activ al procurorului și a pronunțat intenționat o sentință de condamnare ilegală.

Tot ca declarativă a fost respinsă și afirmația expusă în cererile de apel precum că nu este clar în ce se învinuiește Lebedenco Petru, în regulile de securitate sau regulile de exploatare a mijlocului de transport, or *reieșind din învinuirea înaintată inculpatului, acesta se învinuiește în încălcarea regulilor de securitate, ordonanță necontestată de partea apărării* (f.d.26,vol.I).

Mai mult ca atât, în rechizitoriu este scris expres: că *Lebedenco Petru se învinuiește în aceia că a încălcat regulile de securitate a circulației soldate cu decesul unei persoane*. Respectiv *necesită a fi respinse și afirmațiile expuse în apel precum că, instanța a preluat atribuțiile unui expert indicând că, Lebedenco Petru, observând pietonul și dispunând de posibilitatea tehnică de evitare a accidentului de circulație*, nu a redus viteza sau nu s-a oprit, în rezultat, actele cauzei confirmă cu certitudine că la 07 august 2017, inculpatul contrar prevederilor art. 45 alin. (1) al Regulamentului circulației rutiere, fiind persoană fizică, din imprudență a tamponat pietonul Xxxxx, care se deplasa pe marginea carosabilului în direcția xxxxx, provocându-i leziuni corporale grave periculoase pentru viață, de la care ultimul a decedat.

Tot *instanța a mai indicat că inculpatul nu avea cum să nu poată evita impactul*. Or, conform schemei accidentului rutier, locul tamponării pietonului a avut loc pe banda de deplasare din xxxxx pe traseul R-34, la intersecția cu R-34.1 în imediată apropiere cu acostamentul la o distanță de numai 05 metri. Pe suprafața carosabilului, nu au fost identificate careva urme de anvelope, dar o singură urmă de frânare din partea dreaptă a automobilului cu o lungime de 25,10 metri. Automobilul implicat în accidentul rutier, de model „Fiat Croma” cu numărul de înmatriculare XXXXX se afla cu spatele spre locul ciocnirii la o distanță de 73,10 metri, iar fața de traseul R-34.1 se afla perpendicular.

Asemenea, luând în considerație concluzia raportului de expertiză judiciară nr. 201911D0121 din 17 iunie 2019, în concluzia căruia se arată că, luând în considerație localizarea leziunilor și fracturilor directe a coastelor din dreapta, persoana se afla în raport cu unitatea de transport cu suprafața dreaptă a corpului. Or, instanța de judecată a făcut o interpretare a normelor legale, atât din Regulamentul Circulației Rutiere cât și a legislației în vigoare pe care le-a inclus în motivarea soluției adoptate.

Cunoștințele expertului în asemenea circumstanțe nu sunt necesare pentru a constata că, observând pietonul dispunând de posibilitatea tehnică de evitare a accidentului rutier, nu a redus viteza sau nu s-a oprit sunt în concordanță cu actele cauzei penale ce confirmă cu certitudine că la data de 07 august 2017, inculpatul Lebedenco Petru contrar prevederilor art. 45 din Regulamentul circulației rutiere, fiind persoană fizică, din imprudență a tamponat pietonul. Nu este necesară concluzia unui expert pentru a arăta dacă a fost sau nu încălcat Regulamentul circulației rutiere, or concluziile instanței de fond reprezintă o apreciere a normelor de drept.

Instanța de apel a respins ca neîntemeiat argumentul avocatului Dumitran Ignat înserat în cererea de apel precum că, versiunea inculpatului nu a fost combătută prin probe pertinente, concludente și utile pe rațiunile sus indicate.

La fel, au fost respinse ca neîntemeiate concluziile părții apărării precum că, nu este clar **conform căror calcule instanța de judecată a constatat că, inculpatul a avut posibilitatea de a evita accidentul**, or, ieșind din localitatea Cahul, la 29 metri de când inculpatul a mărit viteza automobilului, sistemul de frânare și ghidare era în funcție (f.d.117,vol.I), urme de frânare pe această porțiune nu sunt (f.d.6 verso, vol.I), doar peste 48 metri se depistează unele urme pe care organul de urmărire penală le-a considerat ca urme de frânare.

Cum afirmă și inculpatul că acesta are experiență în conducerea automobilului de 6 ani, inculpatul putea să prognozeze și să evite acest accident rutier fie prin mișcare de deplasare spre stânga, fie prin frânare, lucru care nu a fost făcut.

Un alt argument invocat de apărare în cererea de apel, este faptul că instanța de judecată incorect a interpretat schema accidentului rutier, însă instanța de apel a constatat că, atât la faza urmăririi penale cât și în instanța de fond nu a fost contestată schema accidentului rutier. În urma analizei schemei accidentului rutier, s-a constatat că tamponarea a avut loc la o distanță de 1,7 metri de la acostament, adică pe marginea carosabilului din partea dreaptă, distanță pe care o persoană sănătoasă nu poate să o parcurgă într-secundă și să se întoarcă cu partea dreaptă spre mijlocul de transport pînă la tamponare și la această distanță inculpatul a observat pietonul nefiind constatăte careva delăsări la stânga ori dreapta.

În opinia instanței de apel, **nu constituie temei de casare a sentinței refuzul organului de urmărire penală, de a petrece experimentul referitor la vizibilitatea și posibilitatea de a numi o expertiză tehnică complexă și psihologică pentru a combate versiunea inculpatului.** Or, inculpatul Lebedenco Petru a declarat atât în instanța de fond cât și în instanța de apel că, avea vizibilitatea bună și distanța vizibilității era bună. Înainte de tamponare pe drum nu erau careva obiecte care să-i încurce vizorul. Nu a plouat. Mergea și nu a văzut pietonul. Când a observat pietonul acesta era lîngă acostament și drum. Nu se afla pe partea asfaltată a traseului.

Mai mult ca atât, reieșind din materialele cauzei, porțiunea de drum unde s-a produs accidentul este dreaptă, este fără careva înclinații, fără curbe, fără careva obiecte care ar putea crea obstacole pentru vizibilitate, pentru deplasare, respectiv nici prin părți și nici la marginea drumului nu au fost depistate careva obiecte ce ar reduce vizibilitatea unui șofer.

Pe baza acelorași rațiuni **au fost respinse și afirmațiile expuse în cererea de apel declarată de avocatul Burlacu Silviu precum că instanța nu a apreciat just și nu a evaluat în nici un fel declarațiile inculpatului care a comunicat că, la un moment dat, Xxxx i-a ieșit în fața automobilului cu care se deplasa, iar el nu a reușit să frâneze, îl observa-se la o distanță de 4-5 metri. Or, faptul că inculpatul a observat pietonul la doar 4-5 metri, este o versiune eronată ce demonstrează situația că acesta deloc nu a fost atent la ceea ce se petrece.**

În opinia instanței de apel **este neîntemeiată și versiunea apărătorului Burlacu Silviu precum că victima la momentul impactului se afla poziționată în**

raport cu automobilul de model „Fiat Croma” cu număr de înmatriculare XXXXX, cu partea dreaptă, adică versiunea înaintată de inculpat, precum că în momentul impactului victima traversa neregulamentar strada urma cel puțin a fi examinată și explicată de instanță la adoptarea sentinței de condamnare. Or, conform raportului de expertiză judiciară nr. 205 din 02.02.2018, potrivit căreia „decesul lui Xxxxx, a survenit în rezultatul traumei asociate a capului și toracelui, soldate cu șoc traumatic manifestat prin hemoperitoneu (2,5 litri de sânge în cavitatea abdominală), ce se confirmă prin datele necropsiei. La examinarea medico-legală a cadavrului s-a depistat traumă cranio-cerebrală închisă. Excoriație masivă și plagă contuză pe nas. Plagă contuză pe cap din dreapta. Hemoragii în țesuturile moi bilateral. Hemoragii subarahnoidiene difuze bilaterale. Traumă toracică închisă. **Fracturi costale directe a coastelor 2-10 din dreapta**, cu hemoragii în țesuturile moi adiacente. Hemotorace pe dreapta. Rupturi și focare de contuzii pulmonului drept. Fractura sternului. Fracturi indirecte a coastelor 2-8 din stânga, fractura cominutivă a coastei 1 din stânga, fractura directă a coastei 12 din stânga, cu hemoragii în țesuturile moi adiacente. Excoriație pe torace. Excoriații pe ambele coapse. Ruptura aortei abdominale. Hemiperitoneu (2,5 litri). Toate leziunile menționate în subpunctele 2.1-2.3 au fost produse la acțiunea traumatică cu obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, au legătură causală directă cu decesul, prezintă pericol pentru viață și se califică ca vătămare gravă. Conform cercetării toxicologice, în sângele cadavrului alcool etilic nu s-a depistat”, **iar în concluzia raportului de expertiză judiciară nr.201911D0121 din 17 iunie 2019, se atestă că, luând în considerație localizarea leziunilor și fracturilor directe a coastelor din dreapta, persoana se afla în raport cu unitatea de transport cu suprafața dreaptă a corpului.**

Respectiv inculpatul Lebedenco Petru urma să se deplaseze cu o viteză potrivită situației și condițiilor rutiere, ceea ce reieșind din constatările decesului pietonului, nu au fost efectuate de către inculpat.

Necesită a fi respinsă concluzia părții apărării precum că, instanța nu a luat în considerație că, victima era participantă la traficul rutier, în momentul impactului și urma să se supună anumitor reguli de circulație pe care concluzionează că le-a încălcat. Or, probele cercetate în cadrul ședinței de judecată confirmă faptul că anume inculpatul a încălcat prevederile Regulamentului circulației rutiere prin faptul că nu a manifestat dexteritatea în conducere și nu a redus viteza sau chiar nu a oprit în momentul când a observat-o pe partea vătămată, iar accidentul rutier este consecința inacțiunilor inculpatului și doar încălcările admise de inculpat sunt în legătură causală cu accidentul rutier și cu decesul lui Xxxxx.

Mai mult ca atât, conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de factorul situația rutieră, ceea ce inculpatul Lebedenco Petru, nu a efectuat, astfel că în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de

conducător, el trebuia să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului.

În consecință, a fost respinsă ca declarativă concluzia avocatului Silviu Burlacu precum că, este nevoit să presupună că victima a încercat să traverseze neregulamentar strada de pe partea stângă a drumului spre dreapta sau a întreprins alte acțiuni posibil, văzând automobilul inculpatului a grăbit pasul și aproape fiind de acostament a fost tamponat.

În opinia instanței de apel este eronată versiunea avocatului precum că, victima traversa traseul de la stânga spre dreapta, luând în considerare mersul de deplasare a inculpatului, era logic ca tamponarea pietonului să fi avut loc în partea dreaptă, însă inculpatul Lebedenco Petru, atât în ședința instanței de fond cât și în ședința instanței de apel a declarat că, „a observat pietonul care stătea între acostament și carosabil, pe pietriș și după aceea a sărit brusc”.

Potrivit schemei locul tamponării a fost la o distanță de 1,7 m, în imediata apropiere cu acostamentul. Respectiv nu este nici o legătură între declarațiile inculpatului care a declarat că brusc a sărit în față și schema accidentului rutier, fapt ce demonstrează eronată versiunea inculpatului.

Astfel, că prima instanță just a reținut că, declarațiile succesului părții vătămate Xxxxx care a comunicat că, „în momentul când s-a produs accidentul, pe telefonul lui Dumitru sunase o prietenă de a lui, Chiciuc Cristina, însă i-a răspuns la telefon nu Dumitru dar un polițist, care i-a comunicat că Dumitru a fost lovit de un automobil și a fost transportat la spital...despre decesul fiului ei a fost înștiințată la ora 01:00 și i-a comunicat că deja fiul ei se află la secția morfopatologică”.

Iar concluzia avocatului precum că aprecierea instanței de fond a declarațiilor succesului părții vătămate sunt arbitrare, or aceasta nu a comunicat careva circumstanțe pertinente cauzei, cele relatate de ea aferent timpului producerii accidentului în coraport cu un oarecare sunet la telefonul victimei, la care ar fi răspuns un polițist nu conțin careva substrat probatoriu.

5.2. Cât privește acțiunea civilă, cu referire la prevederile art. 219 alin. (2) pct. 4, alin. (4), art. 220 alin. (1), art. 225 alin. (1), (2), (3) Cod de procedură penală, art. 2036 alin. (1), (2), 2037 alin. (1) Cod civil, instanța de apel a reținut, că avocatul Cotea Svetlana și succesul părții vătămate Xxxxx, a înaintat cerere de chemare în judecată privind repararea prejudiciului moral și material (cheltuieli suportate de către familie pentru înmormântare) cauzat prin infracțiune (f.d.171-173,vol.I) potrivit căruia a solicitat încasarea prejudiciului moral cauzat prin infracțiune în mărime de 1 000 000 lei.

Însă instanța de apel a considerat oportun de a admite acțiunea civilă în principiu iar asupra cuantumului prejudiciul material să se expună instanța de judecată în ordinea procedurii civile.

În acest context, instanța de apel a notat că, unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, care exprimă că îndemnizația, trebuie să prezinte o justă și integrală despăgubire. În termenii Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor și Libertăților

Fundamentale ale Omului, acest criteriu se exprimă prin necesitatea ca partea vătămată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit. Quantumul despăgubirilor trebuie stabilit astfel încât acestea să aibă efect compensatoriu, și nu trebuie să constituie nici sume excesiv de mari pentru autorul daunelor și nici venituri nejustificate pentru victimele daunelor.

Incontestabil este stabilit că inculpatul prin acțiunile ilegale în urma cărora a survenit decesul lui Xxxxx, fiul succesorului părții vătămate, i-a cauzat succesorului părții vătămate Xxxxx suferințe fizice și psihice.

În consecință, instanța de apel a reținut ca fiind justă poziția instanței de fond privind stabilirea quantumului și încasarea de la inculpat a prejudiciului moral în beneficiul succesorului părții vătămate Xxxxx suma de 100 000 lei, mărimea căruia este corespunzătoare și echitabilă, nefiind cazul reducerii acestui quantum.

Pe cale de consecință au fost respinse și afirmațiile expuse în cererea de apel precum că, prejudiciul moral stabilit de instanța de fond este exagerat.

Totodată, instanța de apel a considerat oportun a admite acțiunea civilă în principiu iar asupra quantumului prejudiciul material să se expună instanța de judecată în ordinea procedurii civile.

5.3. La capitolul individualizării pedepsei, instanța de apel a notat că prima instanță just a stabilit pedeapsă inculpatului Lebedenco Petru sub formă de închisoare pe un termen de 6 ani, cu executarea în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani, prin prisma art. art. 61, 75 Cod penal.

5.4. De asemenea, în opinia instanței de apel prima instanță just a dispus încasarea cheltuielilor judiciare solicitate de procuror, pentru efectuarea raportului de expertiză judiciară nr. 205 din 02 februarie 2008, la suma de 2258 lei, raportul de expertiză judiciară nr. 201911D0121 din 17 iunie 2019, la suma de 320 lei, raportul de expertiză judiciară nr. 778, 779 din 28 mai 2020, la costul 4200 lei, din contul inculpatului Lebedenco Petru în beneficiul statului cheltuieli în quantum de 6 778 lei.

6. Avocatul Dumitran Ignat în numele inculpatului declară recurs ordinar, solicitând casarea hotărârilor instanțelor de fond cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de achitare a lui Lebedenco Petru, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Invocând temeiurile pentru recurs prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, apărarea menționează că *instanța de apel a încercat să dea răspuns la argumentele invocate în apel, însă motivarea acestor răspunsuri nu se bazează pe probele examinate în instanța de judecată și pe prevederile Codului de procedură penală.*

Astfel, instanța de apel a respins versiunea inculpatului, că ultimul nu a reușit să frâneze, din motiv că Rahubenco D. i-a ieșit brusc în față prin simpla descriere a următoarelor înscrisuri: conținutul raportului de expertiză judiciară nr. 205 din 02.02.2018 (f.d. 69-71); raportului de expertiză judiciară nr. 2019UD00121 din 17 iunie 2019 (f.d.106-109 vol.I); raportului de expertiză

judiciară nr. 778, 779 din 28 mai 2020 (f.d.117-120 vol.I), indicând doar, că nu se confirmă versiunea inculpatului, fără a da o motivare și o analiză logică a acestor probe, pe când apărarea consideră, că aceste probe la care a făcut referire instanța de apel, confirmă versiunea inculpatului referitor la faptul, că pietonul și-a schimbat brusc direcția.

Relevă că, instanța de apel a respins argumentele indicate în cererea de apel, referitor la încălcările admise la învinuirea adusă lui Lebedenco Petru, printr-o singură expunere: *„Colegiul judiciar constată, că nu există nici o plângere depusă împotriva Ordonanței de punere sub învinuire a lui Lebedenco Petru și împotriva rechizitoriului din partea părții apărării și din partea inculpatului, respectiv în mod tacit au acceptat conținutul și forma acestuia”*, dar fără a da o apreciere reieșind din prevederile Codului de procedură penală, în care nu regăsim confirmarea celor expuse de instanță. Faptul, că apărarea a considerat necesar de a reacționa la momentul potrivit la încălcările de procedură penală nici într-un mod nu poate fi tratat în detrimentul inculpatului. Tactica de apărare nu anulează prevederile Codului de procedură penală.

Menționează și faptul, că instanța de apel a respins în mod evaziv și argumentul apărării cu referire la depășirea limitelor învinuirii, cu toate că pentru apărare nu este clar în baza căror temeuri juridice a fost atras la răspundere penală Lebedenco Petru: *încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport.*

Cu referire la posibilitatea tehnică de evitare a accidentului rutier, instanța de apel a indicat: *„Cunoștințele expertului în asemenea circumstanțe, nu sunt necesare pentru a constata, că observând pietonul, dispunând de posibilitatea tehnică de evitare a accidentului rutier, nu a redus viteza sau nu s-a oprit, sunt în concordanță cu actele cauzei penale ce confirmă cu certitudine, că la data de 07 august 2017, inculpatul Lebedenco Petru, contrar prevederilor art.45 din Regulamentul Circulației Rutiere, fiind persoană fizică, din imprudență a tamponat pietonul.”* Însă apărarea consideră, că organul de urmărire penală avea toți parametrii necesari pentru a numi o expertiză tehnică și psihologică în stabilirea posibilității reale, ca conducătorul auto să evite impactul cu pietonul. Necesitatea petrecerii expertizei tehnice și psihologice ne recomandă și practica examinărilor cauzelor penale de așa categorie, însă Curtea de Apel Cahul eronat a înțeles, ca apararea solicită această expertiză pentru ca expertul să se expună, dacă Lebedenco Petru ar fi încălcat regulile de circulație rutieră.

Reieșind din conținutul actului de învinuire, rechizitoriu, sentința instanței de fond, decizia Curții de Apel Cahul, nu este reflectat cu ce viteză se deplasa automobilul condus de Lebedenco Petru, care este viteza regulamentară prevăzută la această porțiune de drum, dacă să vorbim de încălcarea regulilor de securitate a circulației rutiere și care sunt încălcările de exploatare a mijlocului de transport.

7. Avocatul Burlacu Silviu în numele inculpatului declară recurs ordinar, solicitând casarea deciziei instanței de apel cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În argumentarea recursului menționează, că instanțele de fond denaturat au interpretat probele și nici măcar nu au examinat în careva mod argumentele înaintate de partea apărării admitând apriori argumentele părții acuzării. Instanțele de fond nu au stabilit în nici o formă circumstanțele de facto care au avut loc, gradul de vinovăție al persoanei, în mare rezumându-se la reproducerea probelor prezentate de partea acuzării în rechizitoriu. Instanțele de fond nu s-au expus aferent vinovăției prin prisma probelor administrate, ceea ce contravine reglementărilor legale.

Evidențiază apărarea, că în materialele urmăririi penale se indică că impactul a avut loc pe direcția de deplasare dinspre orașul Cahul spre Chișinău, totodată se menționează că victima de asemenea se deplasa spre școală, adică pe aceeași direcție de deplasare. Automobilul pe carosabil se deplasează pe partea dreaptă, pietonul se pretinde că de asemenea se deplasa pe partea dreapta, respectiv consideră că instanța adoptând decizia de condamnare, nu a elucidat că impactul a avut loc tot în partea dreaptă a corpului victimei.

Consideră că acest aspect urma a fi constatat dacă în cadrul urmăririi penale se admitea cererea apărării de efectuare a experimentului. Or, în cazul în care impactul ar fi avut loc în circumstanțele pretins constatate de instanța de fond, pe victimă primele răni urmau să fie amplasate fie din spate, fie din partea stângă și nici într-un caz pe partea dreapta, cum reiese din materialele urmăririi penale.

Relevă că instanțele de fond urmau să rețină că regulile de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport, sunt stabilite în Regulamentul Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 357 din 13.05.2009.

Astfel, inclusiv victima era participant la traficul rutier, în momentul impactului și urma de asemenea să se supună anumitor reguli de circulație, însă potrivit materialelor urmăririi penale rezultă că le-a încălcat.

Din raportul de expertiză judiciară nr. 205 din 02.02.2018, rezultă că victima Xxxxx, a avut mai multe traume din partea dreaptă, fapt ce dovedește nevinovăția inculpatului și cauza decesului.

Apărarea a invocat că sunt neclare și bizare concluziile instanței potrivit cărora „după ciocnirea pietonului, automobilul implicat în ciocnire a stopat la o distanță de 73,10 metri, or, această distanță demonstrează faptul că inculpatul Lebedenco Petru nu se deplasa cu o viteză regulamentară pe porțiunea de drum indicată, ceea ce constituie din nou o abatere de la Regulamentul circulației rutiere”.

Distanța între locul impactului și locul de staționare a automobilului nu probează viteza, nefiind stabilite urme de frânare caracteristice, apărarea insistă că automobilul se afla la o distanță de 73 de metri, or după impact inculpatul conștientizând producerea impactului aflându-se sub stres

emoțional putea pur și simplu să nu fi apăsător pe frână, automobilul oprindu-se singur.

Instanța de apel pune prioritate pe aspectele procedurale necontestarea schemei, în detrimentul obligației pozitive de a constata ce anume s-a întâmplat.

De asemenea, instanța de apel nu a elucidat legătura de cauzalitate între vătămările de pe partea dreaptă depistate pe corpul victimei și faptul că inculpatul Lebedenco Petru urma să se deplaseze cu o viteză potrivită situației și condițiilor rutiere.

8. Procurorul a depus referință la recursurile declarate, pledând pentru declararea inadmisibilității acestora, ca fiind vădit neîntemeiate.

9. Judecând recursurile ordinare declarate în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acestea sunt pasibile admiterii din considerentele ce urmează.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

După cum rezultă din conținutul cererilor de recurs declarate în speță, acestea se întemeiază pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, potrivit cărora, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel atunci când:

6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar;

8) nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

Analizând textul deciziei contestate prin prisma argumentelor invocate în recursuri și temeiurilor de casare nominalizate, Colegiul penal constată că criticile aduse de către titularii cererilor de recurs și-au găsit confirmare în speța dedusă judecării, iar hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, deoarece la judecarea cauzei în ordine de apel, nu au fost respectate pe deplin prevederile procesual penale.

În acest context instanța de recurs menționează, că conform art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de

apel sau cercetează suplimentar probele administrate de prima instanță. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: *dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost săvârșită de inculpat și în ce împrejurări a fost comisă, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate și administrate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.*

Colegiul penal lărgit notează, că *hotărârile pronunțate de instanțele de fond trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali, vagi, reprezintă motiv de casare. Nemotivarea ca o omisiune esențială apare astfel ca un viciu de procedură.*

Având în vedere dezideratele expuse mai sus, Colegiul penal lărgit menționează că instanța de apel nu a pătruns în esența argumentelor invocate în apelurile apărării, nu le-a supus verificării prin prisma probatoriului administrat la dosar și nu a răspuns în mod corespunzător la toate motivele invocate în cererile de apel.

În continuare, instanța de recurs ține să menționeze, că potrivit rechizitoriului Lebedenco Petru a fost învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, conform indicilor calificativi: *„încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență decesul unei persoane”.*

De asemenea, în conținutul rechizitoriului a fost descrisă următoarea situație de fapt:

„Lebedenco Petru, la data de 07 august 2017, aproximativ la ora 22:00, fiind posesor al permisului de conducere al mijlocului de transport nr. xxxxx eliberat la 16.12.2011, manifestând încrederea exagerată în sine, a condus automobilul de model „Fiat Croma”, cu număr de înmatriculare XXXXX pe drumurile publice.

Deplasându-se pe traseul Cahul-Chișinău la ieșirea din xxxxx, nu a respectat prevederile pct. 45 alin. (1) lit. a), b), d), alin. (2) ale Regulamentului Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009 care obligă conducătorul de vehicul să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, iar în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului.

Aționând contrar acestor prevederi, Lebedenco Petru din imprudență a tamponat pe pietonul Xxxxx, care se deplasa pe marginea carosabilului în direcția

xxxxx, provocându-i leziuni corporale grave, periculoase pentru viață, de la care ultimul a decedat în incinta Spitalului Raional.”

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prima instanță a constatat vinovăția inculpatului Lebedenco Petru potrivit învinuirii înaintate prin rechizitoriu, soluție care în această parte a fost menținută și de către instanța de apel.

Totodată, se atestă că în partea de motivare a sentinței, prima instanță la constatarea vinovăției inculpatului a menționat, că: „...în speță, fiind antrenat în traficul rutier, **manifestând neglijență și încredere exagerată**, inculpatul Lebedenco Petru în timp ce conducea mijlocul de transport, nu a respectat cerințele pct.45 alin.(1) lit. a), b), d), alin. (2), a Regulamentului Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.357 din 13.05.2009 din care rezultă că „conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, **ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; d) situația rutieră și** alin.(2) care prevede că În cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului.

Prin urmare, instanța constată că **inculpatul nu a manifestat atenție sporită la circulație, nu a ținut permanent seama de totalitatea factorilor ce caracterizează condițiile rutiere, intensitatea și nivelul de organizare a traficului rutier de care trebuie să țină cont fiecare conducător la determinarea vitezei necesare deplasării în siguranță, nu a apreciat corect situația rutieră în care se afla autovehiculul la momentul respectiv, nu a luat în considerație starea de lucruri în traficul rutier ce reflectă gradul de protecție a participanților la el împotriva accidentelor și consecințelor acestora, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului, contrar prevederilor pct.3 din Regulamentul Circulației Rutiere aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr.357 din 13.05.2009 care prevede că „participanții la trafic care circulă pe drumurile publice sunt obligați să se conforme Regulamentului Circulației Rutiere, mijloacelor de semnalizare rutieră și semnalelor folosite în circulație și prin acțiunile lor să nu cauzeze prejudicii altor participanți la trafic, să nu-i expună pericolului, precum și să nu creeze neîntemeiat obstacole circulației care ar depăși pe acele care sânt provocate de circumstanțe întemeiate”.**

Totodată, instanța reține că **articolul 32 din Legea nr.131-XVI din 07.06.2007 privind siguranța traficului rutier, în alin. (4) stipulează că: „Participanții la trafic sunt obligați să manifeste un comportament care să asigure fluenta și siguranța traficului, să nu pericliteze siguranța unor alți participanți la trafic”, iar articolul 33 alin. 3) lit. (a) din aceeași Legea, indică că „conducătorul de autovehicul este obligat a) să cunoască și să respecte Regulamentul circulației rutiere”.**

Drept urmare, Lebedenco Petru, observând pietonul și dispunând de posibilitate tehnică de evitare a accidentului de circulație, nu a redus viteza sau nu s-a oprit, în rezultat, actele cauzei confirmă cu certitudine că la 07 august 2017 inculpatul Lebedenco Petru, contrar prevederilor art. 45 alin. (1) al Regulamentului circulației rutiere, fiind persoană fizică, din imprudență a tamponat pietonul Xxxxx care se deplasa pe marginea carosabilului în direcția xxxxx, provocându-i leziuni corporale grave periculoase pentru viață, de la care ultimul a decedat.”

Deși cu referire la aceste constatări, partea apărării a invocat în apel că, contrar prevederilor art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, prima instanță a depășit limitele învinuirii formulate în rechizitoriu, instanța de apel a trecut superficial asupra acestor argumente, menținând sentința în latura penală.

Tot cu referire la sentința primei instanțe, Colegiul penal menționează că aceasta a fost emisă cu încălcarea prevederilor art. 384 alin. (3), 385 alin. (1), pct. 1)-4), 394 alin. (1), pct. 1), 2), 4), 5) Cod de procedură penală, conform cărora sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. La adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunile dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul, dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea, dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni. *Partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii, probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată și motivele pentru care instanța a respins alte probe, în cazul când o parte a acuzației este considerată neîntemeiată - temeiurile pentru aceasta.*

Potrivit practicii judiciare, una din condițiile adoptării unei sentințe legale este corespunderea părții descriptive a ei cu circumstanțele constatate în ședința de judecată. La întocmirea ei, instanța trebuie să îndeplinească cerințele art. 394 Cod de procedură penală și să soluționeze toate chestiunile prevăzute în art. 385 Cod de procedură penală, în aceeași consecutivitate.

Partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă:

- descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se: locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii;

- încadrarea juridică a faptei inculpatului, motivele pentru modificarea învinuirii.

În continuare, instanța de recurs constată, că deși apărarea în cererile de apel a evidențiat anumite aspecte referitor la faptul că învinuirea adusă inculpatului Lebedenco Petru este neclară, și anume că din învinuirea adusă cât și din sentința de condamnare a lui Lebedenco Petru nu este clar, ce a încălcat ultimul - Regulile de securitate sau Regulile de exploatare a mijlocului de transport, că prima instanță a depășit limitele învinuirii formulate prin

rechizitoriu, totuși instanța de apel a trecut cu vederea motivele invocate, preluând integral argumentele formulate de către prima instanță, care i-au stabilit convingerea în sensul vinovăției inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate și respingând în mod steril argumentele apărării.

Astfel, instanța de apel urma să țină cont de faptul că în procesul calificării, urmează să se stabilească întâi de toate, care anume reguli de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport au fost încălcate de către făptuitor. Regulile de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport sunt stabilite în mod obligatoriu în cadrul unor acte normative. În primul rând ele sunt stabilite în Regulamentul circulației rutiere, aprobat prin hotărârea Guvernului Republicii Moldova, nr. 357 din 13 mai 2009.

Totodată, este de menționat că în dispoziția de la alin. (1) art. 264 Cod penal, regulile de securitate a circulației sunt delimitate de regulile de exploatare a mijloacelor de transport prin conjuncția „sau”.

La caz, atât partea acuzării cât și instanțele de judecată nu au delimitat care reguli au fost încălcate de către făptuitor, lăsând fără argumentare juridică poziția apărării cu referire la faptul că învinuirea înaintată lui Lebedenco Petru nu corespunde exigențelor prevăzute de art. 6 alin. (3), lit. a) CEDO, art. 23, 26 Constituția RM, art. art. 7, 17, 24, 66, 281 Cod de procedură penală, nefiind specificate prevederile legale care au fost încălcate de către inculpat, nefiind specificată viteza cu care se deplasa inculpatul pe porțiunea de drum indicată, în contextul în care i-a fost imputată depășirea limitei de viteză, totodată nu a fost concretizată nici forma imprudenței, or, prima instanță constată în fapta dovedită că inculpatul a manifestat ***încredere exagerată în sine***, iar ulterior în textul sentinței că a manifestat ***neglijență și încredere exagerată***, iar instanța de apel a trecut cu vederea erorile admise de prima instanță.

La fel, nu este clar în baza căror probe, prima instanță a ajuns la concluzia, că „...*Lebedenco Petru, observând pietonul și dispunând de posibilitate tehnică de evitare a accidentului de circulație, nu a redus viteza sau nu s-a oprit...*”.

Reieșind din prevederile CtEDO, în conținutul dreptului la apărare intră și dreptul de a fi informat cu privire la natura și cauzele acuzației, aceasta fiind o condiție esențială a unui proces echitabil, care reiese din dreptul celui acuzat de a-și pregăti apărarea.

La caz, din conținutul deciziei instanței de apel nu se întrevede că instanța de judecată a analizat învinuirea înaintată sau că a dat răspuns la argumentele avansate de apărare în cererile de apel privind neclaritatea învinuirii înaintate.

Astfel se constată că descrierea laconică a faptei imputate inculpatului Lebedenco Petru, nu poate satisface cerințele despre claritatea și previzibilitatea învinuirii aduse acestora, importanța rechizitoriului rezumându-se la două perspective: de o parte acesta include detaliat fapta care urmează a se examina în instanța de judecată și încadrarea juridică a acesteia, iar pe de altă parte - persoana care urmează să răspundă pentru această faptă.

De asemenea, instanța de recurs constată, că deși apărarea în cererea de apel a evidențiat anumite aspecte care nu au fost pe deplin elucidate de către prima instanță, și anume că: „*automobilul pe carosabil se deplasează pe partea dreaptă, pietonul se pretinde că de asemenea se deplasa pe partea dreaptă, respectiv vătămările urmau a fi amplasate fie din spate fie din stânga și nici cum din dreapta, ... din raportul de expertiză judiciară nr. 205 din 02.02.2018, rezultă că victima Xxxxx, a avut mai multe traume din partea dreaptă, fapt ce dovedește nevinovăția inculpatului și cauza decesului...*”, totuși instanța de apel a trecut cu vederea motivele invocate, lăsându-le fără soluționare, totodată preluând integral argumentele formulate de către prima instanță, care i-au stabilit convingerea în sensul vinovăției inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate, expunând în acest sens niște concluzii contradictorii și chiar alogice.

Astfel Colegiul penal consideră că instanța de apel nici nu a analizat versiunea apărării, nu a dat apreciere probelor sub aspectul acestei versiuni, respingând-o fără o întemeiere juridică clară.

De asemenea Colegiul penal, reținând prevederile art. art. 100 alin. (4), 101 alin. (1) - (4) Cod de procedură penală, remarcă că, verificarea probelor este o activitate a instanței privind constatarea veridicității probei sub aspectul corespunderii datelor de fapt pe care le conține proba cu realitatea obiectivă. Verificarea constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, verificarea sursei de proveniență a probelor.

Verificarea probelor poate avea loc doar prin aplicarea procedurilor probatorii prevăzute de cod și se efectuează la toate fazele procesului penal.

Sunt supuse verificării atât datele de fapt, cât și mijloacele de probă din care au fost obținute. Probele se verifică atât prin efectuarea acțiunilor procesuale prevăzute de Codul de procedură penală, cât și printr-o analiză logică a conținutului probei, a coroborării lor. Într-o hotărâre este necesar nu numai de a enumera probele, dar și de a expune esența acestor și legătura lor cu conținutul altor probe care în ansamblu confirmă sau infirmă o circumstanță pe cauză, de a argumenta de ce unele probe sunt admise, iar altele respinse.

Ținând cont de motivele expuse în apelurile apărării, Colegiul penal lărgit constată că, instanța de apel a apreciat selectiv probele, fapt ce contravine prevederilor art. 101 Cod de procedură penală.

În astfel de circumstanțe, Colegiul penal lărgit conchide, că motivele din apel trebuie examinate printr-o analiză obiectivă, completă și sub toate aspectele de fapt și de drept, coroborându-le cu întreg materialul probator al cauzei, însă temeiurile expuse în pct. 3, 4 din prezenta decizie, care de fapt, constituie fondul apelului, n-au fost examinate în modul prevăzut de lege, iar neexpunerea asupra acestora reprezintă neexaminarea fondului apelului de către instanța de apel.

Motivarea insuficientă efectuată de instanța de apel, se apreciază ca un viciu de judecată care afectează hotărârea adoptată și reprezintă temei legal de a casa decizia atacată și a dispune rejudecarea cauzei în instanța de apel.

De asemenea, Colegiul penal lărgit amintește, că potrivit jurisprudenței constante a Curții Europene a drepturilor omului, în primul rând, rolul instanțelor judecătorești naționale este să decidă asupra admisibilității probelor, precum și asupra relevanței și ponderii acestora pentru pronunțarea deciziei judecătorești.

Rolul unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite.

O decizie motivată oferă părții posibilitatea de a o contesta, precum și posibilitatea ca decizia să fie revizuită de către o instanță de recurs.

Doar prin adoptarea unei decizii motivate poate avea loc un control public al administrării justiției.

Prin urmare, dreptul de a fi auzit include nu doar posibilitatea de a aduce argumente instanței, dar și obligația corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse (*§ 30, 31 cauza Fomin vs Republica Moldova, decizia din 11 octombrie 2011*).

Generalizând cele expuse supra, Colegiul constată că în speța discutată și-au găsit confirmare temeiurile pentru recurs prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală - *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată, în cadrul căreia urmează a fi apreciate toate probele în cumul, la justa lor valoare pentru adoptarea unei soluții corecte, deoarece aceste erori nu pot fi corectate de instanța de recurs.

La noua rejudecare a cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, ce prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, având obligația să înlăture erorile menționate, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să dea o apreciere obiectivă probelor administrate în cauză, având în vedere prevederile art. 93, 95, 101 Cod de procedură penală, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apeluri și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

10. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Admite recursurile ordinare declarate de către avocatul Dumitran Ignat în numele inculpatului și de către avocatul Burlacu Silviu în numele inculpatului, casează total decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din

07 iulie 2021, în cauza penală în privința lui **Lebedenco Petru xxxxx** și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată pronunțată la **10 februarie 2022**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Diaconu Iurie

Catan Liliana

Guzun Ion

Boico Victor